

بسمه تعالی
معاونت آموزش
دفتر طرح و برنامه های درسی

استاندارد آموزش شغل

عنوان آموزش شغل

زعفران کار

گروه شغلی

کشاورزی امور باغی و زراعی

کد ملی آموزش شغل

۶-۱۲/۲۹/۱/۳

تاریخ تدوین استاندارد: ۱۳۹۰/۴/۱
مدت اعتبار استاندارد : از تاریخ ۱۳۹۰/۴/۱ تا تاریخ ۱۳۹۳/۴/۱

نظارت بر تدوین محتوا و تصویب : دفتر طرح و برنامه های درسی

کد ملی شناسایی آموزش شغل : ۶-۱۲/۲۹/۱/۳

اعضاء کمیسیون تخصصی برنامه ریزی درسی رشته کشاورزی (امور زراعی - باغی) :
خانم اشرف السادات هاشمی نژاد و آقایان کوروش لواف زاده ، محی الدین مولایی و ارژنگ بهادری (سرگروه)

حوزه های حرفه ای و تخصصی همکار برای تدوین استاندارد آموزش شغل :
- دفتر طرح و برنامه های درسی
-

فرآیند اصلاح و بازنگری :
- شرح استاندارد شغل
- طول دوره آموزش
- بودجه بندی
- صلاحیت حرفه ای مربیان
- محتوای استاندارد شغل
- محتوای استاندارد آموزش
- لیست تجهیزات ، ابزار ، مواد مصرفی
- فهرست منابع آموزشی ، اینترنت

آدرس دفتر طرح و برنامه های درسی

تهران - خیابان آزادی ، خیابان خوش شمالی ، نبش خیابان نصرت ، ساختمان شماره ۲ ، سازمان آموزش فنی و حرفه‌ای کشور ، پلاک

۲۵۹

تلفن ۹ - ۶۶۵۶۹۹۰۰

دورنگار ۶۶۹۴۴۱۱۷

آدرس الکترونیکی : Barnamehdarci@yahoo.com

تهیه کنندگان استاندارد آموزش شغل شایستگی

ردیف	نام و نام خانوادگی	آخرین مدرک تحصیلی	رشته تحصیلی	شغل و سمت	سابقه کار مرتبط	آدرس ، تلفن و ایمیل
۱	معصومه جواد	لیسانس	مهندس کشاورزی	مربی	۲ سال	تلفن ثابت: ۳۳۱۰۳۷۲۵ تلفن همراه: ۰۹۱۲۵۱۹۴۷۵۹ ایمیل: آدرس:
۲	داریوش طاهری	لیسانس	مهندس کشاورزی	کارشناس	۱۰ سال	تلفن ثابت: تلفن همراه: ۰۹۳۶۹۷۷۸۷۲۶ ایمیل: آدرس:
۳	رضا صائمیان	لیسانس	مهندس کشاورزی	کارشناس	۱۲ سال	تلفن ثابت: تلفن همراه: ۰۹۱۲۵۰۶۳۱۱۲ ایمیل: آدرس:

تعاریف :

استاندارد شغل :

مشخصات شایستگی ها و توانمندی های مورد نیاز برای عملکرد موثر در محیط کار را گویند در بعضی از موارد استاندارد حرفه ای نیز گفته می شود.

استاندارد آموزش :

نقشه‌ی یادگیری برای رسیدن به شایستگی های موجود در استاندارد شغل .

نام یک شغل :

به مجموعه ای از وظایف و توانمندی های خاص که از یک شخص در سطح مورد نظر انتظار می رود اطلاق می شود .

شرح شغل :

بیانیه ای شامل مهم ترین عناصر یک شغل از قبیل جایگاه یا عنوان شغل ، کارها ارتباط شغل با مشاغل دیگر در یک حوزه شغلی ، مسئولیت ها ، شرایط کاری و استاندارد عملکرد مورد نیاز شغل .

طول دوره آموزش :

حداقل زمان و جلسات مورد نیاز برای رسیدن به یک استاندارد آموزشی .

ویژگی کارآموز ورودی :

حداقل شایستگی ها و توانایی هایی که از یک کارآموز در هنگام ورود به دوره آموزش انتظار می رود .

کارورزی:

کارورزی صرفاً در مشاغلی است که بعد از آموزش نظری یا همگام با آن آموزش عملی به صورت محدود یا با ماکت صورت می گیرد و ضرورت دارد که در آن مشاغل خاص محیط واقعی برای مدتی تعریف شده تجربه شود. (مانند آموزش یک شایستگی که فرد در محل آموزش به صورت تئوریک با استفاده از عکس می آموزد و ضرورت دارد مدتی در یک مکان واقعی آموزش عملی ببیند و شامل بسیاری از مشاغل نمی گردد).

ارزشیابی :

فرآیند جمع آوری شواهد و قضاوت در مورد آنکه یک شایستگی بدست آمده است یا خیر ، که شامل سه بخش عملی ، کتبی عملی و اخلاق حرفه‌ای خواهد بود .

صلاحیت حرفه ای مربیان :

حداقل توانمندی های آموزشی و حرفه ای که از مربیان دوره آموزش استاندارد انتظار می رود .

شایستگی :

توانایی انجام کار در محیط ها و شرایط گوناگون به طور موثر و کارا برابر استاندارد .

دانش :

حداقل مجموعه ای از معلومات نظری و توانمندی های ذهنی لازم برای رسیدن به یک شایستگی یا توانایی . که می تواند شامل علوم پایه (ریاضی ، فیزیک ، شیمی ، زیست شناسی) ، تکنولوژی و زبان فنی باشد .

مهارت :

حداقل هماهنگی بین ذهن و جسم برای رسیدن به یک توانمندی یا شایستگی . معمولاً به مهارت های عملی ارجاع می شود .

نگرش :

مجموعه ای از رفتارهای عاطفی که برای شایستگی در یک کار مورد نیاز است و شامل مهارت های غیر فنی و اخلاق حرفه ای می باشد .

ایمنی :

مواردی است که عدم یا انجام ندادن صحیح آن موجب بروز حوادث و خطرات در محیط کار می شود .

توجهات زیست محیطی :

ملاحظات است که در هر شغل باید رعایت و عمل شود که کمترین آسیب به محیط زیست وارد گردد.

نام استاندارد آموزش شغل^۱ :	
زعفران کار	
شرح استاندارد آموزش شغل :	
<p>زعفران کار شغلی است از گروه کشاورزی (امور باغی و زراعی) که وظایفی از قبیل: شناسایی و انتخاب ارقام مناسب پیاز زعفران، انتخاب اقلیم مناسب جهت کاشت، آماده سازی بستر، کاشت زعفران، نگهداری در دوره رشد، برداشت، استخراج، خشک کردن و عرضه به خریدار را به عهده دارد و با مشغلی مانند فروشندگان ابزار و تجهیزات کشاورزی، فروشندگان پیاز زعفران، فروشندگان زعفران، جهاد کشاورزی و مراکز خدمات روستایی در ارتباط است.</p>	
ویژگی های کارآموز ورودی :	
<p>حداقل میزان تحصیلات : پایان دوره راهنمایی</p> <p>حداقل توانایی جسمی و ذهنی : سلامت کامل جسمانی و روانی</p> <p>مهارت های پیش نیاز : ندارد</p>	
طول دوره آموزش :	
طول دوره آموزش	: ۱۱۵ ساعت
- زمان آموزش نظری	: ۲۶ ساعت
- زمان آموزش عملی	: ۸۹ ساعت
- زمان کارورزی	: - ساعت
- زمان پروژه	: - ساعت
بودجه بندی ارزشیابی (به درصد)	
- کتبی :	۲۵%
- عملی :	۶۵%
- اخلاق حرفه ای :	۱۰%
صلاحیت های حرفه ای مربیان :	
لیسانس کشاورزی با گرایش زراعت و با دو سال سابقه کار در شغل مربوطه	

* تعریف دقیق استاندارد (اصطلاحی) :

زعفران کار به شغلی اشاره دارد که به کشت و پرورش زعفران، آماده سازی زمین کشت زعفران، مبارزه با علفهای هرز، وجین و تنک کردن و نحوه برداشت و جداسازی پرچم و خشک کردن آن را در بر می گیرد.

* اصطلاح انگلیسی استاندارد (و اصطلاحات مشابه جهانی) :

Planter of saffron

* مهم ترین استانداردها و رشته های مرتبط با این استاندارد :

زراعتکار درجه ۲

* جایگاه استاندارد شغلی از جهت آسیب شناسی و سطح سختی کار :

- الف : جزو مشاغل عادی و کم آسیب طبق سند و مرجع مراجعه به وزارت کار
- ب : جزو مشاغل نسبتاً سخت طبق سند و مرجع .....
- ج : جزو مشاغل سخت و زیان آور طبق سند و مرجع .....
- د : نیاز به استعلام از وزارت کار

استاندارد آموزش شغل / شایستگی^۲

- شایستگی ها / کارها^۳

ردیف	عناوین
۱	انتخاب ارقام مناسب پیاز زعفران
۲	آماده سازی پیاز بذری زعفران
۳	آماده سازی زمین جهت کاشت
۴	کشت زعفران
۵	نگهداری زعفران در دوره رشد
۶	پیشگیری و مبارزه با آفات و بیماریهای مهم زعفران
۷	برداشت محصول
۸	جمع آوری و خشک کردن زعفران
۹	بازار یابی زعفران

^۱. Occupational / Competency Standard

^۳. Competency / task

استاندارد آموزش
- برگه‌ی تحلیل آموزش

	زمان آموزش			عنوان : انتخاب ارقام مناسب
	جمع	عملی	نظری	
	۸	۵	۳	
تجهیزات ، ابزار ، مواد مصرفی و منابع آموزشی	دانش ، مهارت ، نگرش ، ایمنی توجهات زیست محیطی مرتبط			
-انواع رقم زعفران -اسلاید -رایانه -ویدیو پروژکتور				دانش :
			۱	-خصوصیات گیاهشناسی زعفران
			۱	-ارقام مهم زعفران
			۱	-روش انتخاب ارقام مناسب زعفران
				مهارت :
		۸		-انتخاب ارقام مناسب
	نگرش :			
	-دقت در انتخاب ارقام مناسب با منطقه			
	ایمنی و بهداشت :			
	-			
	توجهات زیست محیطی :			
	-			
	-			

استاندارد آموزش
- برگه‌ی تحلیل آموزش

	زمان آموزش			عنوان : آماده سازی پیاز بذری زعفران
	جمع	عملی	نظری	
	۱۲	۱۰,۵	۱,۵	
تجهیزات ، ابزار ، مواد مصرفی و منابع آموزشی	دانش ، مهارت ، نگرش ، ایمنی توجهات زیست محیطی مرتبط			
-زمین زراعی				دانش : -روشهای آماده سازی پیاز بذری زعفران
-پیاز بذری			۰,۵	-روش ضدعفونی پیاز بذری
-مواد ضدعفونی کننده			۰,۵	-روش های تهیه پیاز بذری
-بشکه			۰,۵	
-اسلاید				مهارت : -تهیه پیاز بذری
-رایانه		۳,۵		-ضدعفونی کردن پیاز بذری
		۳,۵		-آماده سازی پیاز بذری
		۳,۵		
	نگرش : -دقت در انتخاب پیاز بذری سالم و عاری از آلودگی -دقت در آماده سازی پیاز بذری			
	ایمنی و بهداشت : -رعایت نکات بهداشتی در هنگام ضدعفونی کردن پیاز بذری			
	توجهات زیست محیطی : -دفع بهداشتی بقایای مواد ضدعفونی کننده پیاز بذری -			

	زمان آموزش			عنوان : آماده سازی زمین جهت کاشت
	نظری	عملی	جمع	
	۵	۱۴	۱۹	
تجهیزات ، ابزار ، مواد مصرفی و منابع آموزشی	دانش ، مهارت ، نگرش ، ایمنی توجهات زیست محیطی مرتبط			
تراکتور				دانش : - روشهای ضد عفونی کردن زمین قبل از کاشت - انواع شخم - انواع خاک - روشهای کود دهی زمین - روشهای نمونه برداری خاک - ابزار تجهیزات لازم
گاواهن		۰,۵		
دیسک		۱		
اسلاید		۱		
رایانه		۱		
تخته وایت برد		۱		
ماژیک		۰,۵		
				مهارت : - ضد عفونی کردن زمین قبل از کاشت - شخم زنی، نرم کردن زمین - کود دهی زمین قبل از کاشت - استفاده از ابزار و تجهیزات و کاربرد آن - نمونه برداری از خاک
		۳		
		۳		
		۳		
		۲		
		۳		
	نگرش : - دقت در آماده سازی زمین جهت کشت بهینه			
	ایمنی و بهداشت : - رعایت اصول ایمنی در استفاده از ماشین آلات و ابزار - استفاده از لباس کار مناسب			
	توجهات زیست محیطی : - عدم استفاده بیش از حد از کودهای شیمیایی			

	زمان آموزش			عنوان : کشت زعفران
	جمع	عملی	نظری	
	۱۹	۱۵	۴	
تجهیزات ، ابزار ، مواد مصرفی و منابع آموزشی	دانش ، مهارت ، نگرش ، ایمنی توجهات زیست محیطی مرتبط			
-اسلاید				دانش :
-رایانه			۱	-زمان مناسب کشت زعفران
-ویدیو پروژکتور			۱	-روشهای کاشت
-پیاز کار			۱	-عمق و فواصل کاشت
-چرخ آهنی زمین گرد			۱	-ابزار و تجهیزات مناسب
				مهارت :
		۳		-تعیین عمق و فواصل کاشت
		۸		-کاشت زعفران
		۴		-استفاده از ابزار و تجهیزات مناسب و کاربرد آن
				نگرش :
				-دقت در عمق و فواصل کاشت
				ایمنی و بهداشت :
				-رعایت ضوابط ایمنی و بهداشتی در هنگام کار
				توجهات زیست محیطی :
				-
				-

	زمان آموزش			عنوان : نگهداری زعفران
	جمع	عملی	نظری	
	۲۰	۱۵	۵	
تجهیزات ، ابزار ، مواد مصرفی و منابع آموزشی	دانش ، مهارت ، نگرش ، ایمنی توجهات زیست محیطی مرتبط			
دانش :				دانش :
-اسلاید				-زمان و دور آبیاری زعفران
-رایانه			۰,۵	-نوع ، مقدار و زمان کود دهی
-لوله آبیاری			۰,۵	-زمان ، عمق و دفعات سله شکنی و خاکدهی
-فرغون			۰,۵	-روشهای آبیاری زعفران
-کودپاش			۱	-سموم علفکش
-سمپاش			۰,۵	-زمان مناسب پخش کود سرک
-بیل			۰,۵	-روشهای مبارزه با علفهای هرز
-بیلچه			۰,۵	-علائم کمبود مواد غذایی در زعفران
-سم			۰,۵	مهارت :
-کود			۰,۵	-آبیاری زعفران
-رتیواتور			۰,۵	-کود دهی زعفران
-تراکتور باغی				-پخش کود سرک
-چهر شاخ	۳			-رفع علائم کمبود مواد غذایی
	۳			-سله شکنی و خاکدهی پای بوته
	۲			-مبارزه با علفهای هرز با روش مختلف
	۲			نگرش :
	۲			-توجه به تاثیر نگهداری مناسب زعفران در میزان محصول
	۳			-دقت در زمان آبیاری و کود دهی زعفران
				ایمنی و بهداشت :
				-رعایت اصول ایمنی و بهداشتی هنگام کار با مواد شیمیایی
				-رعایت اصول ایمنی هنگام کار با ابزار
				توجهات زیست محیطی :
				-حتی المقدور از مواد شیمیایی کمتری استفاده گردد

	زمان آموزش			عنوان :
	جمع	عملی	نظری	
	۱۷	۱۴	۳	
تجهیزات ، ابزار ، مواد مصرفی و منابع آموزشی	دانش ، مهارت ، نگرش ، ایمنی توجهات زیست محیطی مرتبط			پیشگیری و مبارزه با آفات و بیماریهای مهم زعفران
انواع سموم انواع سم پاش لباس کار ماسک نمونه ای از گیاه آلوده به بیماری و آفات اسلاید رایانه			۰,۵ ۰,۵ ۰,۵ ۰,۵ ۰,۵ ۰,۵	دانش : - بیماریهای مهم زعفران - آفات مهم زعفران - روشهای پیشگیری و مبارزه با آفات و بیماریهای مهم زعفران -انواع سموم مورد استفاده -علائم بیماریها و آفات زعفران -ابزار و تجهیزات مناسب
				مهارت : -شناسایی علائم آفات و بیماریها -پیشگیری از آفات و بیماریها -مبارزه با آفات و بیماریها به روش های مختلف -استفاده از سم پاش وسایز ابزار تجهیزات و کاربرد آنها -استفاده از میزان مناسب سموم در هنگام سمپاشی
		۲		نگرش : -دقت در انتخاب میزان مناسب سموم -انتخاب بهترین روش مبارزه با آفات و بیماریها
		۲		ایمنی و بهداشت : -استفاده از کلاه ، ماسک و دستکش در هنگام سم پاشی -رعایت نکات ایمنی و بهداشتی در هنگام استفاده از سم پاشها وسایز تجهیزات و ابزار
		۴		توجهات زیست محیطی : -دفع مناسب مواد شیمیایی -دفع مناسب گیاه آلوده شده به بیماریها و آفات
		۴		
		۲		

	زمان آموزش			عنوان : برداشت محصول
	جمع	عملی	نظری	
	۸	۶,۵	۱,۵	
تجهیزات ، ابزار ، مواد مصرفی و منابع آموزشی	دانش ، مهارت ، نگرش ، ایمنی توجهات زیست محیطی مرتبط			
-جعبه مخصوص جمع آوری -سید جمع آوری -بیلچه				دانش : -علائم رسیدگی محصول -شرایط مناسب زمان برداشت -روشهای برداشت
		۰,۵		مهارت : -شناسایی رسیدگی محصول -تعیین زمان مناسب برداشت -برداشت زعفران
		۰,۵		
		۰,۵		
	۱,۵			نگرش : -دقت در برداشت و عدم صدمه به محصولات -جمع آوری به روشهای سالم و بهداشتی
	۰,۵			
	۴,۵			
				ایمنی و بهداشت : -رعایت نکات ایمنی در برداشت -استفاده از لباس و دستکش مناسب کار
				توجهات زیست محیطی : - جمع آوری گلبرگهای ریزش یافته روی زمین

	زمان آموزش			عنوان : جمع آوری و خشک کردن زعفران
	جمع	عملی	نظری	
	۶	۵	۱,۵	
تجهیزات ، ابزار ، مواد مصرفی و منابع آموزشی	دانش ، مهارت ، نگرش ، ایمنی توجهات زیست محیطی مرتبط			
- قیچی - سبد حصیری و پلاستیکی - دستگاه آون				دانش :
			۰,۵	- نحوه جدا کردن کلاله ها
			۰,۵	- روشهای خشک کردن کلاله های زعفران
			۰,۵	- نحوه بسته بندی و نگهداری
				مهارت :
		۲		- جدا کردن کلاله ها
		۱		- خشک کردن زعفران
		۱		- بسته بندی و نگهداری زعفران
		۱		- تهیه ابزار و تجهیزات مناسب
	نگرش :			
	- دقت در خشک کردن به منظور حفظ خواص			
	ایمنی و بهداشت :			
	- رعایت کامل موازین بهداشتی در تمامی مراحل فرآوری و خشک کردن			
	- استفاده از لباس کار مناسب			
	توجهات زیست محیطی :			
	- جمع آوری مواد زائد و گلبرگها جهت عدم آلودگی محیط			

	زمان آموزش			عنوان : بازار یابی زعفران
	جمع	عملی	نظری	
	۶	۴	۲	
تجهیزات ، ابزار ، مواد مصرفی و منابع آموزشی	دانش ، مهارت ، نگرش ، ایمنی توجهات زیست محیطی مرتبط			
-اسلاید -رایانه				دانش :
			۰,۵	-چگونگی دستیابی به بازار های داخلی و خارجی
			۰,۵	-روشهای مناسب بازار یابی
			۰,۵	-چگونگی برقراری ارتباط با فروشندگان محصولات کشاورزی با لاکس زعفران
			۰,۵	-زمان مناسب بازار یابی
				مهارت :
		۱,۵		-دستیابی به بازار های داخلی و خارجی
		۱,۵		-بازار یابی
		۰,۵		-ارتباط مناسب با فروشندگان محصولات کشاورزی
		۰,۵		- تعیین زمان مناسب بازار یابی
				نگرش :
				-رعایت نکات مهم در زمان برقراری ارتباط
				-دقت در زمان مناسب بازار یابی
				ایمنی و بهداشت :
				-
			توجهات زیست محیطی :	
			- جمع آوری گلبرگهای ریزش یافته روی زمین	

- برگه استاندارد تجهیزات

ردیف	نام	مشخصات فنی و دقیق	تعداد	توضیحات
۱	زمین زراعی	۱ هکتار	۱	
۲	منبع آبی	تانکر یا حلقه چاه	۱	
۳	تراکتور	باغی	۱	
۴	گاواهن	برگردان	۱	
۵	رتیواتور		۱	
۶	پیاز کار	دوردیفه	۱	
۷	سمپاش	موتوری	۱	
۸	چرخ آهنی	زمین گرد	۱	
۹	انبار	۱۰۰ متری	۱	
۱۰	دیسک	دو ردیفه	۱	

توجه :

- تجهیزات برای یک کارگاه به ظرفیت ۱۵ نفر در نظر گرفته شود .

- برگه استاندارد مواد

ردیف	نام	مشخصات فنی و دقیق	تعداد	توضیحات
۱	کود	ماکرو و میکرو	۳۰ کیلوئی	
۲	کود	حیوانی	۲ تن	
۳	سم	علف کش	۱ قوطی	
۴	سم	قارچ کش	۱ قوطی	
۵	سم	آفت کش	۱ قوطی	
۶	پیاز	بذری	به مقدار یک هکتار	
۷	ماسک	پارچه ای	۱۵ عدد	
۸	لباس کار	یکدست	۱۵ عدد	
۹	دستکش	برزنتی	۱۵ عدد	
۱۰	چکمه	پلاستیکی	۱۵ عدد	

توجه :

- مواد به ازاء یک نفر و یک کارگاه به ظرفیت ۱۵ نفر محاسبه شود .

- برگه استاندارد ابزار

ردیف	نام	مشخصات فنی و دقیق	تعداد	توضیحات
۱	بیل باغبانی	دسته بلند	۵	
۲	بیلچه	باغبانی	۵	
۳	شن کش	۴ شاخه	۵	
۴	فرغون	بادی	۵	
۵	شن کش فلزی	۴ شاخه	۵	

توجه :

- ابزار به ازاء هر سه نفر محاسبه شود .

- منابع و نرم افزار های آموزشی (اصلی مورد استفاده در تدوین و آموزش استاندارد)

ردیف	عنوان منبع یا نرم افزار	مؤلف	مترجم	سال نشر	محل نشر	ناشر یا تولید کننده
۱	اصول علمی کاربردی کاشت داشت و برداشت زعفران	محمد حسین سعیدی راد-علی مختاریان		۱۳۸۹	تهران - انقلاب	انتشارات آموزش و ترویج کشاورزی

- سایر منابع و محتواهای آموزشی (پیشنهادی گروه تدوین استاندارد) علاوه بر منابع اصلی

ردیف	نام کتاب یا جزوه	سال نشر	مؤلف / مولفین	مترجم / مترجمین	محل نشر	ناشر	توضیحات
۱	زعفران (کشاورزی، صنعت، تغذیه و درمان)	۱۳۸۹	مهندس شهرام مقصودی		تهران	علم کشاورزی ایران	

فهرست سایت های قابل استفاده در آموزش استاندارد

ردیف	عنوان
1	www.gtsa.com
2	www.gobs.aol.com
3	www.amreh.ir
4	
5	
6	
7	
8	
9	
10	